

Onze Vogels

58e jaargang no.12, december 1997

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

De

ose

Bruine, Isabel of Pastel blauwkopblauwfazant?

Tekst: Geert De Glas

Foto's: Johan van Maelen

Twee jaar geleden besloot ik, naast de zwart gele en gele kanaries, nog een ander soort vogels erbij te nemen nl. exoten. Mijn keuze was gevallen op Japanse meeuwen en voornamelijk op de kleurslag zwartbruin. Als beginnend liefhebber van exoten vond ik het verstandig bij de klassieke kleuren te blijven en te zorgen voor de opbouw van een degelijke stam.

Ik nam contact op met een kweker van Japanse meeuwen en er werd een afspraak gemaakt. Naast Japanse meeuwen kweekte die persoon toen ook nog andere exoten en kruisingen. Na een tweede bezoek kocht ik er een blauwkopblauwfazantje, een mannetje.

Intussen, tussen pot en pint, vertelde een vriend van onze vereniging me dat hij zijn geïmporteerde blauwkopblauwfazantjes van de hand ging doen omdat het popje haar eitjes steeds op de grond deponeerde. Ik twijfelde niet en een paar weken nadien zaten ze reeds in mijn hok. De kweekperiode was aangebroken en ik koppelde het aangekochte mannetje het geïmporteerde popje. De bodem van de kooi bedekte ik met een dikke laag nestmateriaal.

Het popje deponeerde haar eitjes inderdaad op de kooibodem zonder dat er maar ééntje beschadigd was. In totaal legde het popje dat seizoen 20 eitjes welke ik onder bonte Japanse meeuwtjes had gelegd. Alle eitjes bleken bevrucht te zijn en alle jongen kreeg ik op stok. Tot mijn grote tevredenheid deden ze het ook nog goed op de tentoonstellingen.

Voor het geïmporteerde mannetje had ik geen popje aangeschaft omdat het maar een klein vogeltje was en de

◀ *Blauwkopblauwfazantjes (mutatie)*

kleur niet zo goed was. Ik had dus enkel het kweekkoppel en de 20 jongen. Om inteelt te vermijden schafte ik mij nog twee mannetjes aan. Ze werden gekocht bij en andere exotekweker maar achteraf bleek dat het eerste aangekochte mannetje oorspronkelijk ook van deze kweker afkomstig was. Het volgende kweekseizoen koppelde ik één van de laatst aangekochte mannetjes aan een dochter van dat eerste ouderpaar. Het eerste nestje gaf vier gewone jongen. Maar groot was mijn verbazing toen de jongen van het tweede nest uitkwamen. De eerste twee waren normale jongen en de laatste twee waren kleurafwijkingen. Dit viel duidelijk op door de afwijkende kleur van de ogen, de huid en het dons. De ogen waren donkerrood, te vergelijken met de oogkleur van een pasgeboren isabelkanarie. De huid was licht rose en het dons praktisch wit. Spijtig genoeg wierpen de bonte meeuwen de bleke jongen uit het nest. Bij het derde nestje waren er weer twee bleke jongen maar ook deze werden door de meeuwen uit het nest geworpen.

Ondertussen waren de kanaries in broedstemming gekomen en werd de kweek met de blauwfazantjes gestopt. Dit jaar werd natuurlijk weer hetzelfde koppel bij elkaar geplaatst. Net als vorig jaar waren de jongen van het eerste nestje allemaal wildkleurig. In het tweede nestje lagen opnieuw twee bleke jongen.

Eén ervan werd door de meeuwen uit het nest gegooid en de andere werd door de meeuwen gevoederd. Wel werd het altijd als laatste gevoederd. Naarmate het ouder werd kwam de bleke kleur duidelijk tot uiting. Toen de jongen één dag uitvlogen stierf de meeuwenpop. Uit schrik dat de man de jongen niet verder zou voeren, plaatste ik de twee wildkleurige jongen en het bleke jong bij een ander nestje blauwfazantjes die ook pas uitvlogen. Dit was echter een grote vergissing want deze meeuwen wilden het bleke jong niet voeren. Waarschijnlijk omwille van het grote kleurverschil.

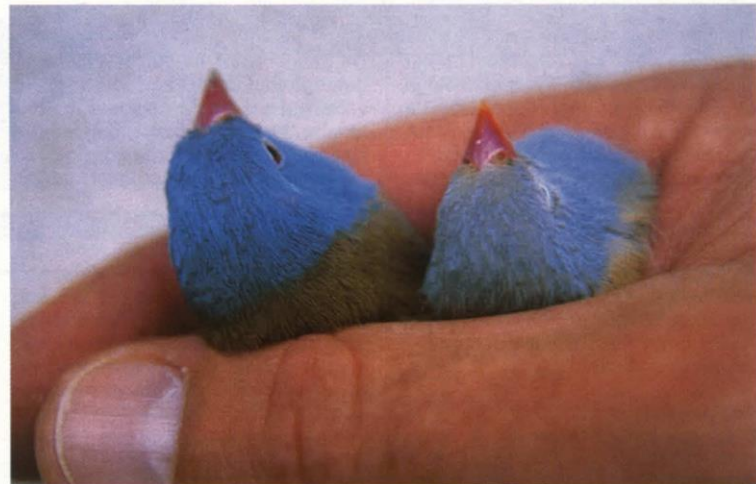
In het derde nestje lagen weer twee bleke jongen. Er werd weer één jong uit het nest geworpen en het andere jong werd behoorlijk gevoerd. Het groeide goed op maar het is toch kleiner dan de wildkleurige zoals u op de foto kan zien.

Beschrijving

Een beschrijving van de kleur geven is overbodig als men de foto's bekijkt. Het bekje is niet rood als bij de wildvorm. Het diepblauw op de kop, borst en de flanken is vervangen door lichtblauw. Ook de staart vertoont de af-

Blauwkopblauwfazantjes

Blauwkopblauwfazantjes (kopstudie mutatie)

Blauwkopblauwfazantjes (vleugel mutatie)

ysel

De

Blauwkopblauwfazantjes (rugstudie mutatie)

gebleekte kleur. Het volle bruin op het rugdek is vervangen door een beige kleur (koffie met veel melk). Ook de pootkleur is bleker dan bij de wildkleurige. Opmerkelijk is wel dat de buitenkant van de slagpennen lichtjes opgebleekt is.

Kortom, een opgebleekt geheel. Aan een gebrek van nodige voedingsstoffen licht het volgens mij daar ik bij de wildkleurige nooit iets dergelijks heb gemerkt. Bovendien beschikken ze steeds over trosgierst, krachtvoer, grit, sepia en buffalo's.

Vererving

Deze (nieuwe?) kleurafwijking spuit voort uit twee wildkleurige vogels waarvan minstens één ouder drager moet zijn voor deze afwijkende kleur. Het is een mannetje en we zouden aldus moeten besluiten dat het hier om een recessieve vererving gaat.

Temeer dat ik uit de zonen van mijn oorspronkelijk ouderkoppel nooit een kleurafwijkingde pop heb gekweekt (als ik van de veronderstelling zou uitgaan dat het een geslachtsgebonden vererving zou zijn). Als ik de vergelijking maak met de vererving bij de kleurkanaries, dan is er toch een verschil. In de zin dat de bruin-, pastel en satinetfactor bij de kanaries geslachtsgebonden vererft.

De satinetfactor mogen we hier vergeten omdat de donkerrode oogkleur verdwenen is en de oogkleur nu normaal is. Ook de inofactor, nog een recessieve verervende factor, mogen we buiten beschouwing laten gezien de oogkleur.

Collega's die het vogeltje reeds gezien hebben, denken dat het om een isabel gaat, andere dat het om een bruin exemplaar gaat. Men kan dit echter niet met zekerheid stellen daar er, behoudens vergissingen mijnentwege, nog geen andere exemplaren bestaan en men dus niet kan vergelijken. Volgend jaar zal ik verschillende proefkoppels samenstellen om de vererving na te gaan.

Indien er toch liefhebbers zijn die deze kleurslag reeds hebben gekweekt, dan zou ik dat graag weten. Suggesties zijn altijd welkom. Andere exotekwekers mogen me steeds contacteren omtrent speciale vererving of mutaties van andere exoten. Op een dergelijke manier kunnen we ervaringen uitwisselen. Mijn adres is op de redactie verkrijgbaar.

Hopelijk kan ik volgend jaar misschien nog enkele exemplaren op stok krijgen.

WEER EEN UNIEKE GEBOORTE

MISSCHIEF WEL EEN WERELD PRIMEUR

De *Leucippus Baeri* Tumbes kolibri

Op dat laatste moet de heer Roovers nog even wachten voordat dat bekend is. Het is de heer Roovers weer gelukt om een zeldzame kolibri aan het broeden te krijgen en dat waren zware en moeilijke dagen.

Lukt het wel of lukt het niet?

Het lukte dus wel en wel met de *Leucippus Baeri*. Een schuwe sobere uitzienende kolibri die al zes jaar in het bezit van de heer Roovers is. Er zijn al verschillende pogingen gedaan om de pop aan het broeden te krijgen en dan toch steeds weer die teleurstelling. Dit jaar ging het anders, ineens was het daar het eerste ei! Er was tot op dat moment geen aanleiding geweest wat anders te verwachten, er was ook geen baltsgedrag geweest. Plotseling zat ze op het nest, maar bij het minste geringste was ze er af en via een kijkspiegeltje kon hij zien dat er een ei was. Nieuwsgierigheid verdringen en afwachten, kijken was er niet bij stel je voor dat de pop niet meer terug ging op haar nest. Na zestien dagen was er dan het eerste jong. Dit jong en de andere kolibri kunt u dit jaar weer bekijken op de Bondshow waar de heer Roovers u dan mondeling alles kan vertellen over zijn primeur. Misschien weet hij dan ook wel of het een wereld primeur is. Het verzoek is ingediend.

In een volgende **ONZE VOGELS** zullen we er wat uitgebreider op terugkomen met een foto reportage van Cyril Laub-scher.

Sinds 1995 hebben bij de heer Roovers de onderstaande soorten gebreed en op stok gekregen:

<i>Damophila Julie</i>	13 x
<i>Faluranta Furcata</i>	6 x
<i>Amazilia Lactea</i>	1 x
<i>Aglaiocersus Coeestis</i>	5 x
<i>Amazilia Amazilia</i>	34 x

De redactie

Tijdens de bondskampioenschappen **Vogel '98** is de NBvV natuurlijk ook weer met haar **eigen stand** prominent aanwezig.

Niet alleen met alle artikelen als **service naar de afdelingen en haar leden**, maar ook met een aantal **nieuwe verkoopartikelen!**

Nieuwsgierig? Overtuig u er zelf van en **KOM NAAR VOGEL '98 IN BREDA !**

Over Kanaries gesproken

ZANG • KLEUR • POSTUUR

Kleurkanaries (8) De mozaiek tekening

Bijzondere kleurkanaries, zo mogen we de vogels uit de mozaiek-serie wel noemen.

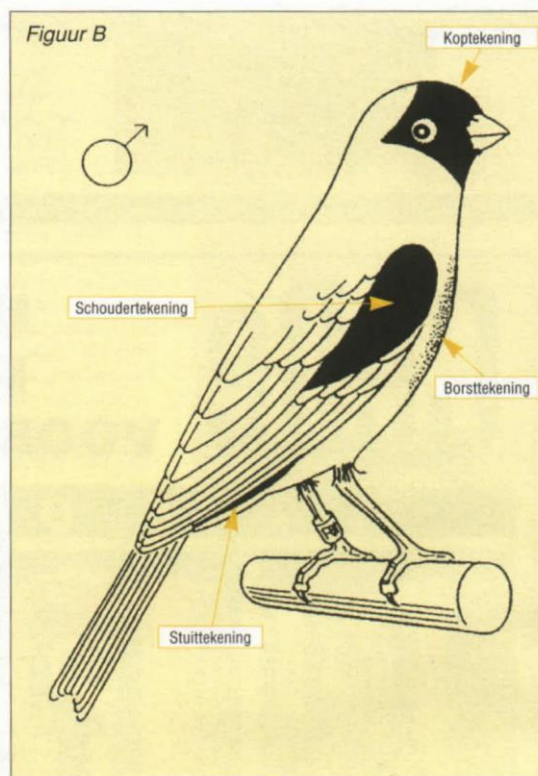
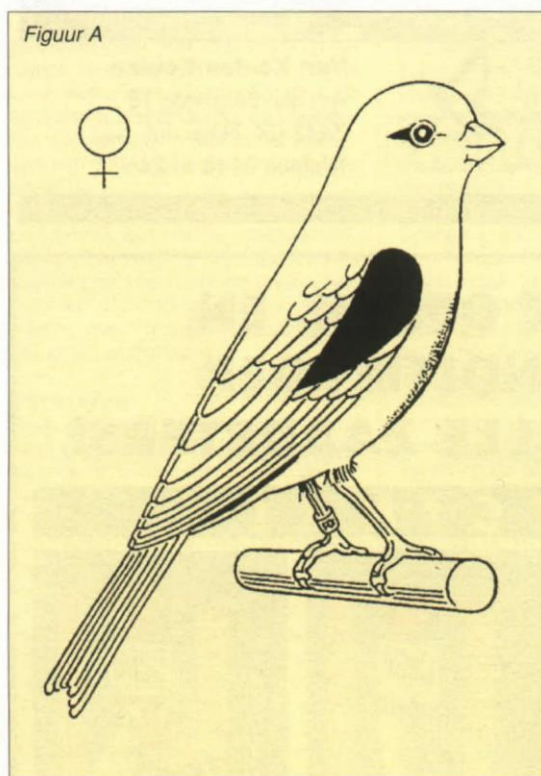
De standaard-eisen geven bij alle gepigmenteerde en ongepigmenteerde kanaries met zowel de rode als de gele vetstofkleur aan, dat de bijkleur

"zuiver en egaal" moet zijn. Zeker niet vlekkelig. Bij de mozaiek kanarie moet de vetstofkleur eveneens zuiver van kleuruiting zijn. Op het eerste gezicht komt hij bij deze kleurslag niet egaal, maar vlekkelig over. De gele of rode tekening wordt immers afgewisseld met witte veervelden.

Als de natuur het allemaal zo heeft gedaan, zoals het moet, is er wel degelijk een bepaald patroon te onderscheiden. Bij de poppen komt dit vaak

wat duidelijker over, dan bij de mannen. Dit komt veelal door een niet scherp afgebakende tekening, en door de rode of gele vetstofkleur, die op de verkeerde plaatsen door de witte veervelden komt. Maar uitzonderingen kunnen we ook hier aantreffen en dan zien we een heel fraai 'man-type' met o.a. een scherp afgetekend masker.

Bij de mozaiek spreken we van dimorfie, wat inhoudt dat er een duidelijk

Internationale doorbraak in de Vogelvoeding.

Bezoek ons op "VOGEL 98" te Breda of COM te Zutphen.

AVESPRODUCT B.V.

Postbus 671, 7400 AR Deventer.

Verkoop via dierenzaken en per post.

Tel.(0031)(0)570-592736 Fax. ...593045

verschil is tussen de tekening van beide geslachten.

De afbeeldingen van zowel 'type 1' (dit is het pop-type) als van 'type 2' (het man-type) in de standaardreizen van onze bond op bladzijde 181 en 183 geven duidelijk aan, hoe een goede mozaïektekening van beide types er uit moet zien. Deze afbeeldingen zijn samen met de beschrijvingen ter verduidelijking van de tekeningen bij de beide types de richtlijnen voor zowel de mozaïekkeukers als ook voor de keurmeesters. Onderstaand een korte beschrijving.

De mozaïek type 1: (zie figuur A)

KOPTEKENING:

Achter beide ogen een smal niet te lang scherp afgetekend oogstreepje. Er kunnen tevens keelstippen zitten.

SCHOUDETEKENING:

Aan beide zijden gelijk en scherp afgetekend, niet te groot.

BORSTTEKENING:

Duidelijk zichtbaar, bewolkt, en niet te groot of te klein.

STUITTEKENING:

Het stuitkussen, gedeeltelijk afgedekt door de vleugeleinden moet scherp begrensd zijn.

De mozaïek type 2: (zie figuur B)

KOPTEKENING:

Rond beide ogen en rond de snavel een scherp afgetekend niet onderbroken masker.

SCHOUDETEKENING:

Scherp afgetekend, beide zijden gelijk, vooral niet te groot.

BORSTTEKENING:

Duidelijk zichtbaar, bewolkt en vooral niet te groot. Een duidelijke afscheiding van witte veervelden tussen de borsttekening en het masker en de flanken is een vereiste.

STUITTEKENING:

Het stuitkussen, gedeeltelijk afgedekt door de vleugeleinden moet scherp begrensd zijn.

Algemeen:

- Voor alle onderdelen bij beide types geldt altijd, dat de omschreven gebieden goed diep en egaal van kleur moeten zijn. De kleur in de onderscheidende gebieden dient tevens gelijk te zijn. Rekening houdende met het bewolkt zijn van de borsttekening!

- Het verschil in beide types wordt door de afbeeldingen A en B goed weergegeven. Behalve het verschil in koptekening, kan in het algemeen gesteld worden, dat de man ook de overige tekeningen wat ruimer toont, wat de tekeningen ook duidelijk weergegeven.

- De mozaïek kenmerken komen bij gepigmenteerde en ongepigmenteerde kanaries voor.

- Bij ongepigmenteerde mozaïeken is het helder wit zijn van de niet gekleurde veervelden heel belangrijk.

- Bij gepigmenteerde mozaïeken moet het onderlichaam en de broek wit zijn. Dit specifieke mozaïek kenmerk moet doorlopen tot ver boven de pootinplant.

- Bepaalde kleurslagen bij de gepigmenteerde mozaïeken kunnen over de hele vogel een zogenaamde 'mozaïeksluier' tonen.

- Bij gepigmenteerde mozaïeken wordt aan de pigmentuiting dezelfde eisen gesteld als bij vergelijkbare vogels zonder mozaïektekening. Lag het accent tot heden sterk bij de uiting van de mozaïek tekening, in de toekomst zal de nadruk nog meer op het pigment komen te liggen!

- Om een zuivere, diepe en egale kleur van het rood en het geel in de mozaïektekening te krijgen, worden er bijzondere eisen gesteld aan het te verstrekken zaad en eivoer! Metname de gele vetstofkleur wordt snel onzuiver, in de richting van oranje.

- Alleen schimmelvogels kunnen de mozaïek tekening laten zien, waardoor we (metname hier) bijzonder goed op de lengte van de bevedering moeten letten! Hier loert het gevaar van lumps.

- Mozaïeken komen we tegen in 4 verschillende vetstof tinten, t.w. geel, geelvoor, rood en roodvoor.

- Bij een gerichte kweek wordt of op pop-types, of op man-types gekweekt. Op beide geslachten gokken levert vaak niet het gewenste resultaat, dus teleurstelling op! Zo toont een man, die we voor het kweken van man-types inzetten een ander uiterlijk dan de man die we voor de pop-type kweek gebruiken. Over het kweken van een kleurkanarie met de mozaïek-uiting wellicht iets in een volgend artikel.

Piet Wassenaar

KALENDER 1997

Azuurblauwe zwartnek monarch

Deze monarch is een van de meest verspreide vliegenvangers. Het verspreidingsgebied strekt zich uit over geheel Zuidoost-Azië: van China westelijk tot India en verder de Filipijnen en Indonesië. Uiteraard zijn er talrijke ondersoorten; alleen in Indonesië komen al meerdere rassen voor. Wat de habitat betreft nemen deze vogels het niet zo nauw. Ze houden zich op in het laagland tot hoogte van circa 1500 meter. Vaak ziet men een enkele vogel soms een paar bij elkaar. Ze nemen genoeg met loofbossen en vochtig, altijd groene geboorte, dicht bamboe en struikgewas. Gewoonlijk zijn de vogels te zien op niet al te grote hoogte, het liefst in de ondergroei of tussen de takken, van de lagere etages van het oerwoud. Bij voorkeur worden plaatsen gezocht waar water in de buurt is.

Het voedsel, dat bestaat uit allerlei insecten, wordt gepakt op een echte vliegenvangers manier. De vogel zit op een uitkijkpost rond te kijken en elk vliegend insect, dat in de buurt komt, wordt in de lucht gegrepen. Ziet hij echter zo'n diertje over de grond kruipen dan duikt hij er prompt bovenop. Het schijnt dat deze vlegels geen echte zang hebben. Het enige geluid dat beschreven wordt is een scherp, schor "ts-jiep". Vaak worden de monarchen gezien in gezelschap van groepjes andere insecten etende vogels die gezamenlijk een flinke opruiming kunnen houden onder de insecten.

Het nest is een diep stevig komvormig bouwsel, bestaand uit plantenvezels, mos, spinrag, gewoonlijk in een verticale takvorm van een jonge boom meestal op vrij geringe hoogte. Er is een nest gevonden op een hoogte van zes meter maar dat schijnt een uitzondering te zijn. Een voltallig legsel bestaat uit twee tot vier eitjes ofschoon drie het vaakst voorkomen. De grondkleur varieert van zuiver wit tot zalmkleurig bezaaid met donker roze spikkels die het dichtst op een staan aan de stompe pool. Het nest wordt door beide ouders gezamenlijk gebouwd en ook het broeden geschiedt beurtelings en dat duurt circa twaalf dagen.

Meindert de Jong

CYRIL'S KEUZE

De Zwartsnavel Wimpelstaartkolibrie

Beter bekend als "Doktervogel" in Jamaica

Tekst en foto's: Cyril Laubscher. Vertaling: Peter Otten

(alle rechten voorbehouden)

Kolibries zijn spectaculair en fascinerend om te zien als ze, schijnbaar doodstil, met snelle vleugelslagen, nectar hangen te snoepen van een bloem. Een kolibrie zal altijd achteruit vliegen van de bloem af, voor hij naar de volgende met nectar gevulde bloesem vliegt. Het zijn merkwaardige vogels want zij kunnen als enige achteruitvliegen.

Ieder die de gelegenheid heeft gehad een kolibrie te zien vliegen, in het wild of in de volière, zal verbaasd staan over zijn vaardigheid. Met een veeg van zijn vleugels kan een kolibrie in een rechte lijn wegstuiven, midden in de lucht moeiteloos stoppen, een plotselinge hoek maken door de ene vleugel voorwaarts en de andere achterwaarts te bewegen om dan in een totaal andere richting weg te schieten om een klein insect te vangen.

Het is gemakkelijk te begrijpen waarom ik in verrukking raakte toen ik voor het eerst, bijna 36 jaar geleden, een kolibrie zag. En wat voor een verrassing: het was de Roodsnavel Wimpelstaartkolibrie (*Trochilus p. polytmus*) die mijn aandacht trok op de national Exhibition of cage & Avery Birds (= Nationale tentoonstelling van kooi-volière vogels) in Londen! De vogel was van Raymond Sawyer, die zo gelukkig was een exemplaar van deze prachtige kolibrie te hebben kunnen bemachtigen.

Wat mij in het bijzonder fascineerde, was het kenmerkende gezoem dat voortgebracht wordt door het mannetje Wimpelstaartkolibrie, als het op een neer vloog in zijn grote tentoon-

stellingskooi. Een tamelijk grote vogel in vergelijking met de meeste kleine kolibries waaruit de Trochilidae (ae) bestaat (zo'n 320 soorten). Het mannetje produceert een hoog jankend gezoem, dat even luid kan zijn als dat van enkele kleinere soorten die een veel snellere vleugelslag hebben. Maar - niet de vleugels maken het geluid - het is de diep gevorkte, geschulpte en gegroefde staart die dat doet!

De twee langste staartveren, de op één na buitenste, zijn 15 - 17 cm langer dan de andere staartveren en overlappen elkaar. De totale lichaamslengte van het mannetje is 30 cm. Het wijfje is 13 cm. Als een mannetje een vrouwtje in de buurt het hof maakt, produceert de Wimpelstaart een zeer opmerkelijk gezoem door de lange staartveren te laten trillen in de achteruitstromende lucht, terwijl hij blijft "dansen in de lucht" vlak voor het wijfje. Het vrouwtje heeft

een vuilwitte borst en witte punten aan de buitenste staartveren, maar mist de lange veren.

De Roodbek Wimpelstaartkolibrie heeft een ondersoort de Zwartsnavel Wimpelstaartkolibrie (*T.p.scitulus*) Hij is inheems op het eiland Jamaica, waar hij bij de plaatselijk bevolking bekend staat als "Doktervogel" waarschijnlijk vanwege de zwarte kop, die lijkt op de puntmuts die dokters vroeger wel droegen! Beide soorten zijn talrijk en wijdverspreid. De Zwartsnavel of Oosterse Wimpelstaartkolibrie is kleiner (mannetje is 23-26 cm.) dan de Roodsnavel en bewoont het vochtige oostelijke deel van het eiland. Hij komt wat minder als de Roodsnavel.

Ik had het geluk beide Wimpelstaartenkolibries te mogen zien in de prachtige collectie van Jac. Rovers in Teteringen. Ik was verheugd bij het weerzien van deze prachtige vogel, ik

voelde me opgetogen, maar toch ook wat somber want Jac. had alleen mannetjes en geen wijfjes in zijn collectie. Somber want ik weet dat Jac. heel graag zou willen kweken met Wimpelstaartkolibries, maar hoe moest dat zonder vrouwtjes.....?

Met al zijn ervaringen met het kweken van kolibries (een speciaal artikel staat in *Onze Vogels*, december 1996) zou het waarschijnlijk zijn dat Jac zijn ambitie te kweken met deze Wimpelstaartenkolibries) waar kan maken en hij hoopt nog steeds te zijn tijd één of twee vrouwtjes te pakken te kunnen krijgen!

Jac. was het er wel roerend mee eens dat ik de prachtige man Zwartsnavel Wimpelstaartkolibrie zou fotograferen en zo staat hij op de foto. Dit leuke karwei werd ondernomen met de bedoeling de briljante groene borst en de opvallende staartveren duidelijke te laten zien. Ik fotografeerde een goede serie bij elkaar en de foto's getuigen van Jac. Rovers vaardigheid mij een vogel te presenteren in een ideale conditie voor de foto en dat maakt het eindresultaat zo aantrekkelijk!

Wimpelstaarten kunnen, onder de juiste omstandigheden, jaren in leven gehouden worden. Een broeikasachtige omgeving geniet de voorkeur: dan zijn schoonheid en vliegvaardigheid het beste te zien. De temperatuur moet minimaal 15°C zijn.

Het voornaamste in hun dieet zijn nectar en fruitvliegjes en dit zowel in het wild als in de volière. In het wild eten ze ook wel vliegende mieren en ze vangen ook wel andere kleine vliegende insecten in de vlucht. Het is heel opmerkelijk te zien met welk gemak en handigheid Wimpelstaartkolibries fruitvliegjes oppikken terwijl ze zich vasthouden aan een muur of een boomblad.

Kolibries zijn bij mij altijd heel favoriet geweest en hoewel ik, veel jaren geleden, tien verschillende soorten had, hunker ik nog steeds naar een paar Wimpelstaartkolibries, zoals velen met mij.

Voor exclusieve en exotische vogels

Vogelspecialzaak
Herman Grove
 Dorpsstraat 91 A 7468 CG Enter Tel. (0547) 38 36 10
 Dealer van Lantro Volières

VOGELHANDEL "DE MOZAMBIQUE"

Grootse sortering vogels uit Azië, Zuid Amerika en Afrika. Bijeneters, ijsvogels, astrildes, sunbirds, tangara's, twa twa, vermillon kardinaal, blauwe bisschop en vele andere

IMPORT Door eigen import sportieve prijzen **EXPORT**

Puccinihof 699 5049 GZ TILBURG

Tel.: 31 (0) 13 - 4560436 Fax: 31 (0) 13 - 4554253

Het kweken met Europese cultuurvogels

Onkruiden als vogelvoedsel deel 3

DOOR WIEL HÖPPENER (ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN)

Melganzevoet *Chenopodium album*

Van de ganzevoetsorten wil ik alleen aandacht besteden aan de Melganzevoet omdat deze de meest bekende is bij de vogelliefhebbers.

De Melganzevoet is een eenjarige, zeer algemeen onkruid hetwelk groeit op ruderaal terrein, bouwland, langs wegen en in aardappelvelden. Deze plant, die een hoogte kan hebben van één meter, heeft dof groene bladeren die van onderen wit viltig zijn.

In vroegere tijden werden de zaden door de mensen gegeten evenals de bladeren, die als groente gebruikt werden. De bloeitijd is van juli tot september. In de zomer als het loof van de aardappelplanten afsterft, staat deze dan reeds roodbruine plant, opvallend recht tussen de aardappelen. Gezien de aardappelvelden regelmatig bespoten worden met insecticiden, is het ten zeerste af te ontraden om hier planten te plukken om ze aan de vogels te voeren. Trouwens, de zaden van de melganzevoet die als knobbels langs de stengels zitten, worden niet graag door de wildzangvogels gegeten. Parkieten zijn er wel verzot op, zo verzekerde men mij tijdens een dia-lezing voor de parkietensociëteit.

Een naast familielid van de Melganzevoet (hij wordt er ook vaak voor aangezien) is de Brave Hendrik (*Chenopodium bonus-henricus*). Het is een overblijvende soort die groeit op boeren erven, wegbermen en op ruigten. In Zuid-Limburg groeit het algemeen en elders in het land zelden. Hij wordt 50 cm hoog en bloeit van mei tot augustus. Dan zijn er ook nog de bastaardganzevoet (*Chenopodium Hybridum*), de stippelganzevoet (*Cheno-*

podium ficifolium), de korrelganzevoet (*Chenopodium polysperman*) en de rode ganzevoet (*Chenopodium rubrum*) maar daar zullen we hier niet verder op in gaan.

Gewone Melkdistel *Sonchus oleraceus*

Naar gelang de zomer nadert, wordt het aantal te gebruiken onkruidzaden en planten met de dag groter. Een van hen en zeker ook de meest gekende is de gewone melkdistel. Deze plant is een zegen voor ons, vogelliefhebbers, om aan onze gevleugelde vrienden te voeren en deze zijn er verzot op. Ik zou u geen onkruid kunnen noemen dat ik vaker en liever aan mijn vogels voer als de melkdistel. Het is een eenjarige plant, soms winteranueel, hetgeen betekent: een plant die in het najaar kiemt, overwintert en in het volgende jaar bloeit, zaden maakt en afsterft.

Het is een algemene plant welke men kan vinden op bouwland, langs wegen, in moestuinen, vuilnisbelten en ruderaal terreinen. De tot 1 meter groot wordende plant is dof groen en heeft een holle stengel die rijkelijk melksap bevat en aan de bovenkant zwak vertakt is.

De naam van de plant doet ons denken aan een distel met scherpe stekels, maar zo erg het niet. Alleen de zacht stekelige getande bladranden hebben iets met de naam distel te maken dacht ik. De licht gele bloemen lijken veel op die van de paardbloem, maar zijn wel 3 maal kleiner. De bloemen staan steeds met meederen samen op de malse stengels en zijn hierop altijd in verschillende stadia van rijpheid aanwezig.

De bloeitijd is van juni tot herfst. Daar

de plant verschillende vertakkingen heeft, kan men het beste de zaadhoofdjes afplukken die puntig gesloten zijn en een witte of bruine pluus hebben. Het vertakken van de plant kunnen wij bevorderen door steeds alleen maar de rijpe knoppen met een stukje van de stengel af te plukken. Binnen korte tijd zullen dan op de kaal geplukte stengel weer nieuwe zaadhoofdjes verschijnen.

In de zaadhoofdjes zitten driehoekige bruine nootjes, welke niet alleen een lekkernij zijn voor alle wildzangvogels, maar ook een hoge voedingswaarde hebben. Vooral de putter en de barmsijs brengen daar met voorkeur hun jongen mee groot. Deze plant kan men net als het klein hoefblad, overvloedig voeren. Zou u een melkdistel vinden die volledig onder de bladluizen zit, dan staat u maar één ding te doen namelijk snel de hele plant afplukken en aan uw vogels voeren die op dat moment jongen in het nest hebben. De plant wordt als het ware bestormt door de oudervogels die eerst alle bladluis oppikken (levend voer voor de jongen) en zich pas daarna te goed doen aan de zaden en de blaadjes. Na een uurtje vindt u alleen nog maar de kale stengel terug. Naast de gewone melkdistel is er ook nog de brossel melkdistel (*Sonchus asper*). Beide lijken veel op elkaar en groeien ook op dezelfde plaatsen. De laatste wordt echter 60 centimeter hoog. De bladeren zijn minder vaak ingesneden, stijver met stekelige tanden aan de rand en de voet is meer afgerond en tegen de stengel aangedrukt. Een leek zal het verschil niet eens opvallen en dat is helemaal niet zo erg. Pluk ze gerust beide maar.

Wordt vervolgd, Wiel.

K.B.O.F. "DE WITTE SPREEUWEN"

Het beste en meest gelezen **Belgisch Ornithologisch tijdschrift** voor vogelliefhebbers en kwekers. Verschijnt maandelijks Oplage 25.000 exemplaren alleen in Vlaams België. Het bevat 80 pagina's, prachtig geïllustreerd, boordevol wetenschappelijke tekst, over huisvesting, kweken en verzorging. **Jaarabonnement: 900 BEF of 50 gulden.** Betaling: 50 gulden op rekening nr. 57.55.24.308 bij de ABN-AMRO bank te Maastricht, of 900 BEF per eurocheque aan de heer Roger BRUYNINCKX, Alg. Nat. Penningmeester K.B.O.F., Keizerstraat 13 te 3360 BIERBEEK (Lovenjoel). Gratis proefnummer op schriftelijke aanvraag.

Grasparkieten

A. van Kooten

STORINGEN EN AFWIJKINGEN TIJDENS HET BROEDPROCES VAN DE GRASPARKIET

DEEL 2

Elk jaar weer doen zich bij talloze kwekers storingen voor tijdens het broedproces. Als zich zoiets voordoet wil je als kweker graag weten wat je er (nog) aan kunt doen.

In een drietal artikelen wordt ingegaan op storingen en afwijkingen die zich kunnen voordoen tijdens het broedproces van de grasparkiet.

Tevens wordt getracht aan te geven wat de oorzaak van de storing of afwijking kan zijn en hoe één en ander eventueel is te verhelpen.

In deel 2 zullen de volgende storingen en afwijkingen worden behandeld:

5. Jong dood in ei, terwijl schaal wel is aangepikt
6. beschadigde eitjes
7. het kapot pikken van eitjes door de pop
8. het niet voeden van jongen door de pop
9. het doden van de jongen door de pop of de man
10. agressieve pop
11. sterfte van de jongen enkele dagen na het uitkomen
12. jongen groeien slecht
13. jongen worden geplukt

5. JONG DOOD IN EI, TERWIJL DE SCHAAL WEL IS AANGEPIKT

5.1 VITAMINEGEBREK

De oorzaak hiervan ligt veelal gelegen in een gebrek aan de vitaminen van het B-complex. Het gehele jaar door verstrekken van groenvoer en gekiemd zaad kan een vitamine B gebrek voorkomen.

5.2 TE HOGE OF TE LAGE LUCHT- VOCHTIGHEID

Dit is reeds behandeld bij het onderdeel 'Afsterven van de kiemcel/embryo in het ei'.

Mocht u eitjes aantreffen die langer dan drie uur aangepikt zijn en waarvan het jong nog leeft, dan kunt u het jonge vogeltje helpen door het ei voorzichtig met een gepunte lucifer verder open te scheuren.

Verder moet u dit jong niet helpen, het redt zich verder zelf wel.

Mocht er tijdens het openscheuren van het eitje bloed zichtbaar worden

dan moet u direct stoppen.

6. BESCHADIGDE EITJES

6.1 RUWE, GERIMPELDE EIEREN

De oorzaak van ruwe, gerimpelde eieren is veelal gelegen in een storing in het normaal verloop van het leggen.

Door een te krachtig samentrekken van de eileiderspieren en buikwand ontstaat bij dergelijke poppen een verhoogde druk tijdens het leggen. Dit heeft op zijn beurt ruwe, gerimpelde eieren tot gevolg. Bij veel van deze poppen ontstaat als complicatie een eileiderontsteking.

Een dergelijke pop is vaak in het begin onrustig, blijft veel in de nestkast zitten en heeft vaak bevuilde veren rondom de cloaca.

De ontsteking (veelal een bacteriële infectie) kan worden behandeld met antibiotica.

Ter preventie worden fosfor- en calciumhoudende middelen, tezamen met vitamine D aangeraden.

Geplukt jong

6.2 OUDERVOGEL BESCHADIGT EITJE(S)

Het komt voor dat eieren door de oudervogels zelf worden beschadigd. Vooral na de eerste broedronde wanneer er harde stukjes ontlasting in het nestkastje kunnen liggen wil het nog weleens voorkomen dat de eitjes door de oudervogel(s) worden beschadigd. Wanneer u dergelijke harde stukjes opmerkt in het nestblok dan is het verstandig deze te verwijderen.

Zijn er ingeval van een beschadiging van een eitje alleen kleine scheurtjes of deukjes, zonder beschadiging van het inwendige eivlies, dan kan dit worden "gerepareerd" door hier een klein stukje folie op aan te brengen. Zelf heb ik weleens een dergelijke (kleine) beschadiging "gerepareerd" met een dun laagje nagellak. Het betrof hier een eitje dat ±17 dagen bebroed was. Komt er echter vocht uit het ei of komt er bij het opnemen van het eitje een luchtbel uit de breuk, dan is het eitje als verloren te beschouwen omdat het heel snel zal uitdrogen.

Het beschadigen van eitjes komt ook voor als gevolg van een slechte bodembedekking in het broedblok. Het euvel kan worden verholpen door in het broedblok een dun laagje houtkrullen en of zaagsel aan te brengen.

6.3 JONGEN BESCHADIGEN EITJES

Bij grote nesten wil het nog weleens voorkomen dat de oudste jongen de eitjes beschadigen.

Ter voorkoming hiervan is het raadzaam dergelijke jongen, mits ze in de veren zitten, in een kistje onderin de broedkooi te plaatsen. In de meeste gevallen zal de man de jongen zonder problemen blijven voeren.

7. HET KAPOT PIKKEN VAN EITJES DOOR DE MAN OF DE POP (EIERETERS)

Helaas komen er bij beide geslachten eiereters voor. Eiereters vinden we echter overwegend onder de poppen. Dit euvel kunnen we voorkomen door de vers gelegde eieren direct te verwijderen en er een gipseitje voor in de plaats te leggen. Gipseitjes kunnen we in een dierenspeciaalzaak kopen. Als het herhaald pikken in de harde gipseieren geen succes oplevert, laten de eiereters in veel gevallen de slechte gewoonte wel varen. Na voltooiing van het legsel kunt u de eitjes dan gerust weer aan het nest toevertrouwen.

Een andere methode die ook wel wordt toegepast is de eiereter een **rot eitje** in het nest te geven. Zelf heb ik deze methode echter nooit toegepast. De reden van het kapot pikken van de eitjes is mij niet duidelijk geworden.

Gezonde jongen (allen gezoemd)

Ook op de vraag of het hier om een erfelijke eigenschap gaat kan ik niet beantwoorden. Heel belangrijk in dit kader is om één en ander bij te houden en te noteren in uw kweekboek. Ingeval u dit gedrag bij meerdere verwante vogels opmerkt, zult u de vogels moeten uitsluiten voor de kweek.

8. HET NIET VOEDEN VAN DE JONGEN DOOR DE POP

Veel jonge poppen hebben voor het eerst van hun moeder zijn nog geen melk uit de voormaag af te scheiden of voeren hun eerstelingen niet. Dit fenomeen heb ik zelf ook meerdere malen meegemaakt. Een fenomeen welke je alle plezier van onze sport kan ontnemen.

Want zeg nou zelf, wat een ongelooflijke teleurstelling is het niet als je van een veelbelovend broedpaar de eerste jongen in het broedblok ziet liggen en vervolgens merkt dat ze niet gevoed worden. Als dan later na alle vertwijfelde pogingen om de jongen te redden blijkt dat ze toch dood zijn gegaan dan, dan

De jongen die niet gevoed worden, piepen urenlang maar hun kropjes blijven leeg. Deze jongen zullen sterven als ze niet binnen 12 uur onder een popje geschoven worden die ongeveer jongen van dezelfde leeftijd heeft. Langer reikt namelijk de vertering van het voedsel niet, die ze hebben meegekregen uit de dooierzak.

Uit eigen ervaring heb ik geleerd dat de meeste popjes, die niet onmiddellijk voeren, dit wel doen en voortaan zonder moeilijkheden, wanneer we ze eerst 1-2 oudere (4-6 dagen oude) jongen geven. Deze vogeltjes bedelen al veel indringender en werken daardoor stimulerend op het moederlijke voedingsgedrag. Bovendien kun-

nen deze jongen al enigszins voorverteerd voedsel, buiten de melk van de voormaag, verdragen. Veelal zullen de jonge poppen waarbij zich dit gedrag voordoet later uitkomende jongen zonder meer direct voeren en dergelijk gedrag niet weer vertonen. Zoals uit bovenstaande blijkt is het van belang dat we meerdere broedstellen hebben die omstreeks dezelfde tijd zijn gaan broeden. Enige speelruimte is hier namelijk wel geboden. Zorg er ook voor dat er een goede verhouding bestaat tussen jonge en oude broedstellen.

9. HET DODEN VAN DE JONGEN DOOR DE MAN OF POP (KANNIBALISME)

9.1 ERFELIJKHEID???

Je zal toch meemaken dat een veelbelovend kweekstel z'n jongen dood maakt. Helaas heb ik dit bij m'n eigen vogels ook eens moeten meemaken. Van een goede vriend had ik een prima man meegekregen die ik wilde paren aan een jonge pop van ca. 12 maanden. Op de datum dat het eerste ei kon uitkomen bleek bij inspectie dat het jong half aangevreten in het blok lag. Omdat ik dit fenomeen nog niet eerder had meegemaakt dacht ik in eerste instantie dat er, bij het uitkomen van het jong uit het ei, iets mis gegaan moest zijn. Maar ook het tweede jong lag een dag later aangevreten in het nestblok. Op het moment dat ik dit constateerde had ik goed de pé in en om herhaling hiervan te voorkomen werden de overige eitjes door mij overgelegd. Ondanks dat de jongen aangevreten waren kon ik aan de oudervogels niet zien wie de dader was.

Voor mezelf was ik er vrij zeker van

dat de pop de schuldige was. De pop werd dan ook uitgesloten voor de kweek en de man kreeg van mij een andere pop toegewezen. Ik wilde namelijk dolgraag jongen bij deze geweldige mooie showman. Gelukkig klikte het direct met de nieuwe pop en er lagen dan ook al snel bevruchte eitjes in het nestkastje. Bij het uitkomen van het eerste eitje werd ik echter opnieuw geconfronteerd met een dood aangevreten jong in het nestblok.

U raad het al, op dat moment gingen er allerlei toeters en bellen bij mij loeien en rinkelen. Toen ook begreep ik dat ik een mooie (onschuldige) pop ten onrechte had uitgesloten van de kweek. Zo zie je maar weer dat je niet altijd op je gevoel kunt vertrouwen.

Dit keer kon ik echter de eitjes niet overleggen omdat ik geen kweekstel had zitten met eitjes die rond dezelfde tijd moesten uitkomen. Om te voorkomen dat de man opnieuw z'n jongen zou dood maken heb ik toen een tussenschot van gaas in de broedkooi aangebracht. Door het gazen tussenschot kon de man niet meer bij de jongen komen maar nog wel het popje door het gaas voeren.

De man heb ik verder uitgesloten van de kweek. Op het kweekblad van de jongen heb ik (natuurlijk) dit alles wel genoteerd. Ingeval ook de jongen dit gedrag gaan vertonen zal ik deze lijn

zonder meer moeten "afsnijden". Uit de literatuur, die ik heb geraadpleegd, werd mij niet echt duidelijk of kannibalisme bij grasparkieten erfelijk is, vandaar dat ik achter erfelijkheid, als mogelijke oorzaak van kannibalisme, een aantal vraagtekens heb geplaatst.

9.2 EEN VOOR VERANDERINGEN (OVER)GEOEELIGE (ZENUW-ACHTIGE) POP

Een andere oorzaak van het "vermoorden" van de jongen kan zijn, dat men te maken heeft met een zenuwachtige pop. Dergelijke poppen kunnen door bijvoorbeeld verschoning van het nest of veranderingen in de broedkooi zo zenuwachtig reageren dat ze hun jongen dood maken. Ook schijnt het te vaak uitwerking te hebben op dergelijke poppen.

Tussentijds geen veranderingen aanbrengen, nestblok niet verschonen en nestcontroles zoveel mogelijk achterwege laten is hier de voor de hand liggende remedie.

Met betrekking tot het onderwerp kannibalisme wil ik u het volgende verhaal dat mij ter ore kwam niet onthouden. Een beginnend vogelliefhebber had "uitgevonden" dat z'n valkparkieten verzet waren op kleine stukjes vers vlees. Toen de vogels overgingen tot broeden en het eerste jong zich meldde, werd deze echter aangezien voor een "lekker stukje vlees" en (dus) door de oudervogels opgegeten. Door dit (aangeleerde) gedrag waren deze vogels dus volkomen ongeschikt geworden voor de kweek. Dit verhaal leert ons dat we onze vogels beter geen stukjes vlees te eten kunnen geven !!!!

10. AGRESSIEVE POP

Hierbij gaat het vrijwel altijd om een pop die zich voorbeeldig als moeder gedraagt. Maar wanneer de jongen het nestblok verlaten lijkt het alsof bij haar de stoppen doorslaan. De laatste jongen worden door de pop met geweld uit het nestblok gewerkt, waarna de agressie van de pop steeds toeneemt en zij haar jongen in de broedkooi achtervolgt en tenslotte doodt. Deze agressie wordt bij dergelijke poppen instinctief opgewekt. Hoewel zij van nature een echte koloniebroedster is, duldt de pop toch geen soortgenoten in de nabijheid van haar nest. In

het wild blijken grasparkieten namelijk ook een eigen territorium rondom het nest te hebben, waarbinnen geen indringers worden toegelaten.

Het zal dan ook de bedoeling van de pop zijn om de jonge vogels nadat deze zijn uitgevlogen weg te jagen uit de nabijheid van het nest, zodat zij ongestoord aan een volgende ronde kan beginnen. In de vrije natuur zullen de jongen op een veilige afstand van het nest terecht komen en daar verder met rust gelaten worden door de pop. Een broedkooi biedt deze ruimte echter niet. Het lukt de pop dus niet om de jongen weg te jagen van het nest. Het gevolg hiervan is dat de pop steeds agressiever gaat reageren en uiteindelijk de jonge vogel(s) zal afslachten. In een kale broedkooi zijn dergelijke jongen dus volkomen kansloos. Zij kunnen zich immers niet verstoppen? Had dit laatste wel gekund dan was het leven van de jongen mogelijk gespaard gebleven, want zodra de jongen zich aan het gezichtsveld van de pop hadden kunnen onttrekken, had deze haar achtervolging op de jongen wel gestaakt. De remedie is daarom eigenlijk vrij eenvoudig.

Maak een echte schuilplaats voor de jonge grasparkieten en plaats deze in de broedkooi van een pop die een dergelijk gedrag vertoont. Ook bij de poppen waarvan u het gedrag nog niet kent dient u een schuilplaats aan te brengen om later leed te voorkomen. Veel vernuft komt er niet voor kijken. Met drie plankjes bent u er al. Het schapje wat u hiervan moet maken heeft de volgende afmetingen: lang 25 cm, breed 12,5 cm, hoog 6 cm. Een dergelijk schapje is in staat om wrede slachtpartijen in uw broedkooi te voorkomen.

11. STERFTE VAN DE JONGEN ENKELE DAGEN NA HET UITKOMEN

11.1 ONVOLDENDE EIWITRIJKE KROPMELK VAN DE POP

De kropmelk waarmee de pop de jongen de eerste dagen voert dient voldoende eiwitrijk te zijn.

Vooral wanneer er jongen zijn, zo hebben onderzoeken uitgewezen, is er een extra behoefte aan eiwitten in de voeding van de grasparkiet noodzakelijk.

Gebleken is dat snel groeiende legfels van jongen, op z'n minst 7% meer eiwit nodig hebben dan andere. Deze extra eiwitten zullen aan de ouders gegeven moeten worden, die het op hun beurt dan weer via de kropmelk kunnen doorgeven aan de jongen. Goede kropmelk zal minstens 58% eiwit moeten bevatten, van zowel dierlijke als plantaardige oor-

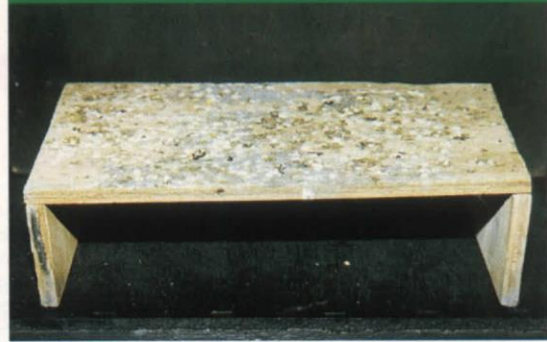
Vismee (dierlijke eiwitten)

usel

Kiemzaat in vergiet

Schapje tegen agressieve pop

sprong, zo is uit onderzoek komen vast te staan. Door voor een eiwitrijke voeding te zorgen voorkomt u dit probleem.

11.2 KROPONTSTEKING VAN DE JONGEN

Indien de voeding van de vogels het gehele jaar door goed geweest is en u wordt toch geconfronteerd met sterfte van jongen na enkele dagen dan dient u bedacht te zijn op kropontsteking bij de jongen. Kropontsteking wordt door de oudervogels overgebracht op de jongen.

De oudervogels "dragen" dan een bacterie bij zich die ze overbrengen op de jongen. Doordat de jongen (nog) onvoldoende weerstand hebben tegen een dergelijke bacteriële infectie zullen ze spoedig (1-2 dagen) sterven. Wanneer niet wordt ingegrepen zullen de oudervogels uiteindelijk ook aan deze infectie sterven.

Kropontsteking is te genezen door antibiotica. Antibiotica is te krijgen bij de dierenarts.

12. JONGEN GROEIEN SLECHT

12.1 VITAMINE GEBREK

Wanneer de jongen slecht groeien kan dit wijzen op een gebrek aan vitamine A, D en vitaminen uit het B complex. Een goede voeding, het kan niet vaak genoeg gezegd worden, kan één en ander voorkomen.

12.2 AANWEZIGHEID VAN BLOEDMIJTEN (RODE VOGELMIJT)

Het slecht groeien van de jongen kan ook veroorzaakt worden door de rode

vogelmijt. De rode vogelmijt is een zeer klein, nauwelijks met het oog waar te nemen spinachtig diertje. Bij warm, zomers weer vermenigvuldigen mijten zich zeer snel en kunnen dan in elk vogelverblijf terecht komen. Het is echt geen schande om zo nu en dan eens last van mijten te hebben. De rode vogelmijten verschansen zich overdag in spleten, kieren en gaten en kruipen 's nachts te voorschijn om bloed te zuigen bij de vogels. Volgezogen mijten zijn als rode punten herkenbaar.

Bij aanwezigheid van bloedluis zult u, wanneer u met een mes door kieren/naden strijkt (nestkastje!), bloedsporen op het mes aantreffen. Mijten zijn voor volwassen vogels niet direct (levens)gevaarlijk maar op de lange duur zullen ze er zeker door verzwakken. Speciaal voor broedende wijfjes kunnen mijten zeer irriterend (onrust!) zijn.

Nestjongen kunnen door het bloedzuigen in één nacht worden gedood als zich in de spleten van nestkastjes, of zelfs tussen de bodem van de blok en de nestholte, mijtennesten hebben gevormd. U dient dan ook altijd uiterst waakzaam te zijn ten opzichte van mijten.

Alvorens u nestkastjes verstrekt dient u deze dan ook eerst te behandelen met een mijtenspray of met een gasbrander "uit te branden".

De mijtenspray die u kiest dient onschadelijk te zijn voor de vogels.

Ter voorkoming en ter bestrijding van de rode bloedmijt voldoen de zogenaamde Vapona cassettes ook erg goed. Eén cassette is voldoende voor

een ruimte van 30 à 40 m (bijvoorbeeld 3x5x2 m.).

12.3 SLECHT VOEDEN VAN DE OUDERVOGELS

Wanneer de jongen in het nest slecht gevoed worden zal ook de groei stagneren. In veel gevallen kan dit verholpen worden door in melk geweekt (bruin)brood te verstrekken.

Denk vooral bij warme dagen om bederf (2 à 3 keer daags verversen)!!!

13. JONGEN WORDEN GEPLUKT

Veelal maakt de pop zich schuldig aan het verenplukken. Maar ook de man wil zich wel eens aan het verenplukken schuldig maken. In het laatste geval is de pop ook door de man geplukt en is de dader dus bekend. Meestal is het plukken afgelopen als de jongen uitgevlogen zijn. Het verenplukken kan qua ernst in verschillende gradaties voorkomen.

Ernstige gevallen zijn bijvoorbeeld die gevallen waarbij het dons van de jongen al na een goede week wordt geplukt. Hier kan niet afgewacht worden. Als u ooit zoiets mocht meemaken dan moet u de jongen direct onderbrengen bij broedparen, die jongen hebben van ongeveer dezelfde leeftijd. In lichte gevallen en bij een leeftijd van ca. 3 weken kan men de jongen, als het niet te koud is, wel uit het blok halen en in een kistje op de bodem van de broedkooi zetten. Het plukken is dan afgelopen maar een nadeel is, dat de jongen minder goed gevoerd worden dan in het blok. Ook hier geldt dat we de jongen beter al in een eerder stadium hadden kunnen overleggen, want niet iedere pop ac-

DE N.B.v.V. WENST U ALLEN EEN GELUKKIG NIEUWJAAR

TOT OP DE BONDSKAMPIOENSCHAPPEN IN BREDA
"VOGEL '98", VAN 15 TOT EN MET 18 JANUARI 1998

WAAR LIEFHEBBERS EN VOGELS UIT HET HELE LAND ELKAAR ONTMOETEN!

cepteert jongen van een leeftijd van 3 weken uit andere nesten. Het verschijnsel verenplukken is al ongeveer honderdvijftig jaar oud en één van de eerste onderzoeken vond plaats in 1858, door Professor Schmidt. Vele rapporten van onderzoeken zijn er sindsdien verschenen. Maar pas in 1963 werd, onder leiding van professor Åberg van het Royal Veterinary College in Stockholm, de hoofdoorzaak van het verenplukken gevonden. Zijn onderzoekingen wezen duidelijk in de richting van een tekort aan het aminozuur arginine. Om verenplukken te voorkomen moeten de vogels in hun voeding een concentratie aan arginine hebben van 6,9 procent ten opzichte van het totaal eiwit. Licht dit percentage aanmerkelijk lager, dan zal de vogel gaan verenplukken. Als u weet, dat het eiwit van het verenpakje van de grasparkiet voor ongeveer 7,3% uit arginine bestaat, dan zal het u duidelijk worden dat een tekort aan arginine snel kan optreden. Vooral wanneer we een vogel vrij kort na de rui al inzetten voor de kweek zal een tekort aan arginine snel kunnen optreden. Havermeel en vismeel zijn de meest geschikte bijvoeders ten aanzien van het arginine-gehalte, dus ter voorkoming van het verenplukken. Toch wil het nog weleens voorkomen, dat een eenjarige pop het eerste broedjaar verenplukt terwijl ze later deze neiging nooit meer vertoont. Ruim dus niet te vlug een goede pop op, wanneer deze gaat plukken. Hier kunt u later veel spijt van krijgen. Diverse proeven op universitair niveau hebben overduidelijk aangetoond, dat we bij het verenplukken met een voedingstekort te doen hebben en niet met een erfelijke eigenschap. In de praktijk, zo is mij gebleken, valt op dat jongen die ooit zelf geplukt zijn dit gedrag nog weleens willen aanleren en dus ook hun jongen plukken. Vanuit eigen ervaring ben ik er vrij zeker van dat hier sprake is van een aangeleerd gedrag. Het is me zelf namelijk wel eens overgekomen dat een ouderpaar dat niet plukte dit wel deed wanneer in het nest geplukte jongen werden gelegd. Indien u geconfronteerd wordt met verenplukkende vogels en geen gelegenheid heeft om de jongen over te leggen dan moet u een flesje Daumex aanschaffen bij de drogist. Dit middel wordt gebruikt tegen het duimzuigen van kinderen en is dus onschadelijk voor onze vogels. Als u hiermee de jongen insmeert zullen ze in de meeste gevallen niet meer geplukt worden door de ouders. Ook het insmeren van de jongen met Hertzhoornolie, uierzalf en of appelazijn wil nog weleens bijdragen tot het doen ophouden van het plukken.

Eisen die worden gesteld aan Europese cultuurvogels

DE JUISTE BREEKING:

Dat zijn breekringen afgegeven door een in de Vogelwet genoemde vogelorganisatie die door de Minister is gemachtigd namens hem ringen uit te geven. Breekringen voor zangvogels zijn uitgegeven door:

- De Nederlandse Bond van Vogel-liefhebbers (afkorting op de breek-ring NB),
- De Algemene Nederlandse Bond van Vogelhouders (afkorting op de breek-ring AB),
- De Vereniging Belangenbehartiging Europese Cultuurvogels (afkorting op de breek-ring BEC).

Op deze breekringen dient te zijn vermeld: de afkorting van de naam van de betreffende vereniging, de code voor de ringmaat en een registratienummer.

Deze ringen zijn eenmalig verstrekt en moesten voor 01-03-1995 zijn aangebracht. Ze zijn thans niet meer verkrijgbaar.

DE FOUTIEVE BREEKING:

Er zijn een aantal breekringen in omloop die **niet** aan de wettelijke eisen voldoen. Wanneer een vogel, behorende tot een van de toegestane soorten, is voorzien van zo'n foutieve breekring of helemaal geen ring draagt, wordt die vogel in beslag genomen en wordt tegen de eigenaar proces-verbaal opgemaakt wat een aanzienlijke boete per vogel op kan leveren.

Breekringen die **niet** aan de wettelijke eisen voldoen zijn bijvoorbeeld:

- Breekringen die niet zijn afgegeven door een van de eerder genoemde vogelorganisaties.
- De breekringen van de maten 2,5 mm, 2,7 mm en 2,9 mm uit de eerste serie van de N.B.v.V. (Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers).

Voor de foutieve breekringen (ringen uit de eerste levering) van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers zorgen voor veel verwarring. Door genoemde bond zijn in eerste instantie ringen afgegeven waarop de letteraanduiding (de code) ontbrak en ringen die bij het opnieuw openen niet bleken te breken.

Door de Bond zijn, nadat deze tekortkomingen waren geconstateerd, aan alle aanvragers nieuwe breekringen

verstrekt via de ringencommissaris waarop de letteraanduiding wel was aangebracht en die bovendien (beter) braken bij hergebruik.

Hoe zijn de afgekeurde breekringen van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers nu te onderscheiden van de goede breekringen.

- Op de foutieve breekringen van 2,5 mm en de 2,7 mm ontbreekt de code voor de diameteraanduiding en staat NB 95. Op de goede ringen ontbreekt het getal 95 maar staat wel de code voor de diameteraanduiding (respectievelijk de letter C of D). Bovendien zijn de foute ringen te onderscheiden van de goede ringen aan hun "**kleur**". De foute ringen hebben een donkere metaalkleur, terwijl de goede ringen een lichte metaalkleur hebben.

- De foutieve 2,9 mm breekring bevat weliswaar de voorgeschreven diameteraanduiding (letter E), maar bleek pas na herhaaldelijk hergebruik te breken. Hij is slechts van de goede ring te onderscheiden door zijn "**kleur**". De foute ring heeft een donkere metaal kleur, terwijl de goede ring een lichte metaalkleur heeft.

Bij eventuele twijfels kunt u contact opnemen met de betreffende vogelbond. De ringencommissaris bij u in de buurt kan u dan ongetwijfeld uitsluitel geven.

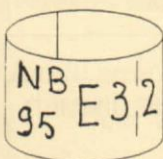
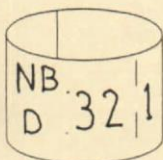
Verder worden in Nederlands vogels aangeboden die zijn voorzien van vervalste breekringen met het initiaal NB. Het gaat hier meestal om pas gevangen vogels (voornamelijk grote putters en goudvinken) die zo hun weg vinden naar de vogelliefhebber.

De nagemaakte breekringen zijn te herkennen aan de volgende afwijkingen:

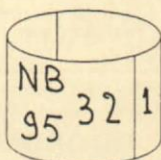
- de hoogte van de nagemaakte breekring is 4,2 mm.; die van de N.B. 4,8 mm.
- bij de nagemaakte breekring is de letter E groot met grote cijfers van de volgnummers (hoogte letter en cijfers 2,5 mm.); bij de breekringen van de N.B. zijn de letter E en de cijfers kleiner (hoogte letter en cijfers 2 mm.).

de z.g. breekringen voor

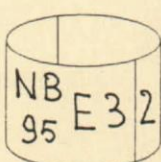
Goede breekring met NB initiaal

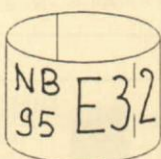
Foutieve breekring met NB initiaal

geen letteraanduiding bij 2,5 en 2,7 mm ring

2,9 mm ring uit eerste zending:
- is donker van kleur
- heeft aan beide zijden een lange inkeping

vervalste ring:
- hoogte 4,2 mm
- grote letter E en volgnummer

Geadviseerd wordt om liever géén vogels met breekringen aan te schaffen omdat:

- Breekringen waren bedoeld om ongeringde toegestane Europese cultuurvogels op te nemen in een controlebaar systeem conform de EEG-richtlijn. De vogels waarvoor breekringen zijn aangevraagd zijn dus van 1994 of daarvoor. Vogels met breekringen zijn dus al wat oudere vogels (minimaal 4 jaar of ouder).
- Zoals eerder in dit artikel aangegeven bestaat de kans dat u een pas gevangen vogel koopt die men met een illegale breekring probeert te legaliseren. Kweken met gevangen vogels is echter een doodlopende weg; niet doen dus.
- Het voornemen is om de breekring een beperkte geldigheidsduur te geven.

Algemene Inspectie Dienst (A.I.D.). Rectificatie eerder bericht over breekringen in no.6 1997 blz. 281.

Breekringen zijn bij de Bond geregistreerd op naam van de aanvrager. Middels het volgnummer is terug te zoeken wie de breekring voor die betreffende vogel heeft besteld. Als u een vogel met breekring koopt, kunt u aan de verkoper vragen of hij ook de aanvrager van de breekring is geweest. Tevens kunt u in zijn kweekregistratie nakijken hoelang de betreffende vogel al ingezet is voor de kweek. Ten onrechte is in het betreffende artikel beweerd dat de aanbieder verplicht is te noteren aan welke persoon hij de betreffende vogels overdraagt. Wel is het zaak om de juiste maatcode en de bovengenoemde kenmerken van een juiste breekring te controleren.

Column

Redactie en Rectificatie

We zijn inmiddels ruim een jaar verder, gestart van een onbekend gegeven naar een bekend gegeven. We moesten het werk verdelen en onze weg vinden. Toen dat gelukt was ontviel John ons en weer moesten we gaan schuiven en inwerken. Dit is niet zonder fouten gegaan, het spijt me. Zo is een ongecorrigeerde tekst blijven staan. De kanarie die ik graag op de voorpagina wilde was geen Agaat met geel intensief, maar een Bruin met geel intensief. Een dia van 3 x 6 laten zich niet bekijken in een gewoon dia-apparaat, we hebben een goede loop gekocht. Het broedende paartje in Avi Fauna was niet de Toekan maar een neushoornvogel, welke weten we niet: we zouden daar bericht over krijgen. We hebben een boekje gekocht waar alle vogels van de wereld instaan. Gelijk voor de vertalingen: ook die moeten nog wel eens nagezien worden op juistheid. In een andere taal heet ook een vogel vaak anders. Wanneer we de wetenschappelijke naam hebben dan is dat een kleinigheid.

Gelukkig had u geduld

U bleef ook schrijven. Mensen die meer dan twintig jaar niets meer hadden geschreven zijn weer gaan schrijven. Wij proberen alles zoveel mogelijk te plaatsen. Is iets niet plaatsbaar dan nemen wij contact met u op. Omdat het uw blad is willen we zoveel mogelijk uw eigen steil van schrijven handhaven. Laten we het op Holland-België houden, een wereld van verschil in spreken, toch de zelfde taal, we begrijpen wat er wordt gezegd. Daarnaast hebben wij gekozen voor een brede variatie in elk blad. Iedereen wil graag wat lezen over zijn/haar vogel. Ook voor specialisatie en onderzoek is er maandelijks ruimte. Voor de jeugdrubriek kunnen we ook meer doen. Ook hier komen we ruimer in de schrijvers te zitten die graag hun kennis over willen brengen. Wanneer u bij een artikel foto's of tekeningen mee zendt, denk dan vooral aan duidelijk materiaal want soms is het niet plaatsbaar en dat is jammer van uw moeite. Dan hebben we nog de Bondsmededelingen, een vaste rubriek om u op de hoogte te houden met gegevens die komen uit de Bond of van de keurmeestersverenigingen of van de afdelingen. Wanneer er nog dingen zijn die u graag behandeld ziet, kunt u ons altijd bellen of schrijven.

Gea Stoop

Mishandelde Kaketoe !!

Vogels wassen in de wasmachine

HE !! Hou je grootje voor de gek, maar mij niet !!!

Toch is het zo

In onze vakantie kunnen wij het niet laten om dierentuinen, vogelparken of dierenzaken binnen te lopen. Een alternatief voor regenachtige dagen. Zo kwamen we ook in Anjum bij de Fûgelpits, een van de twee vogelopvangcentra van Friesland. Anjum is gespecialiseerd in olieslachtoffers maar ook in lastig geworden dieren, slachtoffertjes van aanrijding en of van stroperij kunnen hier terecht en op adem komen. Wanneer ze weer zo ver zijn, worden ze weer terug gezet in de natuur.

Kaketoe

Zo werd enige maanden geleden in de Fûgelpits een zwaar mishandelde kaketoe binnen gebracht. Het beestje was volledig in de stress en was al zijn vertrouwen in de mensheid kwijt. Geen veren, blauwe plekken, open wonden en een snavel waar met hete naalden gaten in gemaakt waren.

Vindt u het een wonder dat het beestje te keer gaat als er alleen maar naar hem gewezen wordt. Gelukkig voor deze kaketoe werd er nog zo'n zelfde binnen gebracht en deze staat nu naast hem waardoor hij wat rustiger is geworden. Zijn veren beginnen te groeien, maar het ziet er niet uit, want niets wil nog strak zitten, het is een warrige boel en of zijn parmantig geel kuiltje terugkomt is ook nog de vraag. De mensen daar proberen de kaketoe zo goed mogelijk te verzorgen en dat is lastig want bij het minste geringste is hij weer uit zijn evenwicht. De andere kaketoe gaat naar een vogelpark waarbij geprobeerd wordt deze ook daar onder te brengen. Lukt dat niet dan helaas!

Begrijpt u dat nou!

Een vogelsoort waar u mee kweekt, moeite voor doet, jongen van groot brengt. U uw tijd en liefde in stopt wordt zomaar door een ander mishandeld.

Denkt u nu niet uit goedheid "ik zal de vogel opnemen", want dat is verkeerde goedheid: alleen bij soortgenoten wordt het nog wat. U kunt wel wat anders doen om de kaketoe te helpen

en dat is ondersteunen dat er gezocht wordt naar een fijn plaatsje.

Met uw hulp kunnen ze er daar, bij de Fûgelpits, meer moeite voor doen. Zij kennen het klappen van de zweep, zo zijn ze ontstaan. De vader van de huidige beheerders werd werkeloos en moedeloos. "Ga wat doen," zei zijn omgeving en hij ging wat doen: met zijn vogels. Dat "iets doen" groeide uit tot dit geheel, een over de wereld bekend en geraadpleegd vogelcentrum. U kunt het centrum bezoeken en een rondleiding krijgen, u krijgt dan tevens de laatste nieuwtjes te horen.

De bezoeken zijn van 10.00 - 12.00 uur en van 13.30 tot 17.30 uur.

Nu dan de wasmachine

Vogels die besmeurd zijn met olie moeten gewassen worden, anders gaan zij dood. Een zeer stressige bezigheid voor de vogels want één moet de vogel vasthouden en één moet wassen. Meer dan de helft van de vogels die gewassen worden zijn op het toppunt van hun angsten en overleven het niet. Om daar wat aan te doen is nu deze machine in samenwerking met de Fransman J.P. Jack ontwikkeld. Eén staat er dan ook in Frankrijk en één in Anjum en daarnaast is er nog een reizende 'cabin' die overal in de wereld waar nodig wordt ingezet.

Hoe werkt nou zo'n machine

De vogel gaat in een trommel waar zijn kop bovenuit steekt, dan gaat de

douche aan en de vogel wordt in een aangename temperatuur in een mum van tijd (7 minuten) gewassen. Geen stress meer en bijna alles blijft leven, nou ja alles, veel hangt ook af van de conditie van de vogel. Is de vogel toch nog te bang, dan kan men er een kapje opzetten zodat de vogel niets ziet. Het met de 'handwassen' van de vogels duurt 20 tot 30 minuten.

Dat wassen met de hand is een tijdrovend gebeuren en vraagt veel vrijwilligers. In het 19-jarig bestaan van de Fûgelpits zijn er al vele enthousiaste vrijwilligers bezig geweest de vogels een nieuwe kans te geven in de natuur. Men is er 7 dagen van de week en 24 uur per dag bezig de vogels een nieuwe kans te geven. In deze 19 jaar is de ervaring zo groot geworden dat men in staat is 80% van de vogels te redden. De stroom zieke en gewonde vogels neemt toe: er is meer ruimte en geld nodig. Voor opvangen zijn weer andere vrijwilligers nodig. Wilt u hen steunen?

Fûgelpits Anjum
Giro 623.66.34

Gea Stoop

Geelkuifkaketoe
(foto: Jan Blasman) ►

De/

ssel

Vogels in de winter,

Het is een regenachtige, druilerige dag in oktober wanneer ik, niets bijzonders om handen hebbende, weer eens in de pen klim om een artikel over onze hobby te schrijven. De warme zomerdagen zijn voorbij en weldra (de tijd gaat snel) zal de winter zijn intrede doen. Af en toe zie ik een groepje vogels overvliegen, sijzen, kneuen, putters, vinken of wat het ook mogen zijn en onwillekeurig vraag ik me dan af: "wie van jullie zal de winter overleven?"

Wij zitten lekker warm, wij zijn verzadigd, maar de vogels buiten gaan barre tijden van honger en ellende tegemoet en vele zullen de ontberingen niet overleven.

In onze tijd, waar de mens het ecologisch evenwicht in de natuur met alle verfijnde middelen zoals herbiciden en insecticiden maar ook met brute methoden zoals dynamiet, boomzagen en bulldozers, als het ware zonder genade naar de afgrond voert, is het de hoogste tijd om het toch al zo zeer uitgedunde vogelbestand in de komende winter de helpende hand te bieden. Het is maar al te waar, dat de mens de grootste vernielers van de natuur is en als wij ons realiseren dat

jaarlijks in ons kleine Nederland duizenden hectaren groenvoorziening naar de Filistijnen wordt geholpen, dan vraag ik me af waar dat moet eindigen. Als dat zo doorgaat, bestaat de mogelijkheid dat we over een twintigtal jaren nog wat huismussen, merels en spreuwen zien rondvliegen, want die schijnen zich overal te kunnen aanpassen en zich te handhaven.

Hoewel de vogels het hele jaar onze hulp nodig hebben, denk maar aan het creëren van broedplaatsen door het ophangen van nestkastjes, hebben onze gevleugelde vriendjes in de natuur vooral in de winter onze hulp dringend nodig. Gelukkig zijn er in ons land nog een groot aantal men-

sen die dat hebben begrepen en proberen te redden wat er nog te redden valt en dat zijn de natuurbeschermers en de vogelliefhebbers. Laten we eens kijken wat we daar samen aan kunnen doen.

Voedertafel of voederhokje

Iedereen die zich vogelvriend wil noemen, kan een voedertafel of voederhokje plaatsen. Woon je in een flat, dan kun het tegen de buitenmuur bevestigen en heb je een tuin des te beter. Kom nu niet met het goedkope smoesje aan van: "ik kan zoiets niet, ik heb twee linkse handen!" Niets mee te maken, al ben je nog zo onhandig, je kunt toch wel een spijker in een plank slaan en een pronkstuk van huisvlijt wordt niet van je verwacht, zolang het maar doelmatig is.

De eenvoudigste manier is om een plankje of een stukje multiplex van b.v. 30 x 30 op een paal of een stevige stok te bevestigen. Om te voorko-

546

▶ *Veel vogelsoorten zoals de **Huismus** redden het in de wintermaanden wel, omdat zij dicht bij de mensen leven.*

◀ *De **IJsvogel** leeft niet dicht bij de mensen. Dit exemplaar kon zich nog redden door vis te vangen in een wak van het ijs. (foto: 4 februari 1991, Katwijkse Zuidduinen). De meeste exemplaren zijn waarschijnlijk al naar het zuiden vertrokken, zo niet, dan wordt het voor deze van vis afhankelijke soort erg moeilijk in een strenge winter.*

(foto's: René van Rossum)

vergeet ze niet

osel

De

men dat het voer er af valt of af waait, bevestigen we rondom het tafeltje een latje, een opstaande rand dus. Zorg dat de paal lang genoeg is, zodat de voedertafel hoog genoeg van de grond komt en plaats ze zodanig dat ze 2 á 3 meter vrij staat van huis of schuur, want een kat kan hoog en ver springen. Na verloop van enkele dagen, zullen de vogels op de voederplank neerstrijken en zich te goed doen aan het aangeboden voedsel. Daar ook andere (ongenode) gasten de voedertafel willen bezoeken, met name de kat, muis, of rat, kunnen we eenvoudig afweermiddel maken door de paal te omwikkelen met prikkeldraad. Dat helpt, maar het kleinere gedier klimt soms over de draad en tussen de prikkels door. Ook daar is een oplossing voor. In plaats van met prikkeldraad de paal gedeeltelijk bekleden met blik. En nu zullen er wel weer mensen zijn die zeggen: "ja, maar ik heb geen blik". Geen nood vriend, u wordt direct geschoren. U kent toch wel die blikken met soep? Wel van zo'n leeg blik verwijderd u de deksel en de bodem en knipt de zijwand open, buig hem om de paal en met een paar spijkertjes wordt het blik aan de paal bevestigd. Een voedertafel is prima zolang het niet regent of sneeuwt. Is dit wel het geval dan wordt alle voer nat met het gevolg dat bij vriesweer alles in een ijsklomp verandert. Daarom is het beter in plaats van een voedertafel een voederhuisje te maken. Het zal het duidelijk zijn dat de vogels in het begin argwanend tegen dit hokje aankijken, maar na enige tijd en gedreven door de honger zullen ze weldra hun natuurlijke angst overwinnen. Daarom is het aan te bevelen om het voederhuisje reeds in de herfst in uw tuin te plaatsen: dan hebben de vogels ruim de tijd om hieraan te wennen.

Welk voedsel in het voedselhuisje
Over het algemeen weten de mensen die in de winter de vogels voeren, zo

ongeveer wel welke vogels er in hun tuin komen en kunnen het voedsel daaraan aanpassen. Voor hen die dit niet weten, volgen hier enkele tips.

De meesachtigen: Pindanootjes aan een draadje rijgen en dit buiten hangen, want mezen houden van acrobatische toeren. Eveneens reepjes spek en zwoerd van spek of een vetbal die u gemakkelijk zelf kunt maken van wat gesmolten vet (bijv. frituurvet) dat na afkoeling hard wordt. Meng door het vet zaden zoals: kanariezaad, onkruidzaad en vooral ook zonnebloempitten. Wat kaasrestjes worden ook graag gegeten, evenals wat meelwormen in een bakje. Een uitgekookt soepbeen (dat normaal in de vuilniszak terecht komt) buiten op een veilige plaats neergelegd, b.v. op het dak van uw schuurtje, wordt door *alle* rondvliegende vogels als delicatessen aanvaard.

Mussen: We vergeten wel eens dat de mussen ook nuttige vogels zijn en laten we eerlijk zijn, deze kibbelende druktemakers willen we toch ook niet graag missen rondom ons huis. Ze zijn al tevreden met allerhande keukenafval met daarnaast ook wat ruwe granen zoals gerst, haver, tarwe, maïs, rijst en rogge. Bij vriesweer de vogels overgebleven gekookte aardappels geven, wil ik u ontraden. Hoe goed ook bedoeld, maar deze aardappels zullen snel bevriezen en met deze bevroren ijsklompen zult u de vogels echt geen plezier doen, integendeel.

Vinkachtigen: Dat zijn er verschillende, daarom zullen we even het rijtje aflopen.

De Putter: Distelzaad en andere onkruidzaden die in de handel verkrijgbaar zijn. Eveneens de bekende wildzang zaadmengeling en een paar meelwormen.

Groenling: Allerhande zaden met een voorkeur voor zonnebloem- en saflorpitten.

Goudvink: Allerhande zaden, vruchten en noten, zonnebloem- en saflorpitten, berke- en elszaden als ook enkele meelwormen.

Vink: Vogelzaden, stukjes kastanje, eikels en beukenootjes als ook zonnebloempitten. Broodresten zal hij ook graag eten.

Keep: Hetzelfde als de Vink. Trouwens, over het algemeen kunt u alle vinkachtigen hetzelfde voer geven.

Kneu, Frater, Sijs en Barmsijs: Deze kleinere soorten zijn vooral verzet op elzepoppen of elzenkatjes. Voor de rest geeft u ze maar de gewone wildzang mengeling die in de winkel te koop is.

Lijster en spreeuwen: Deze beiden komen vlugger de voedertafel bezoeken dan andere soorten. Het zij gemakkelijke gasten en eten vrijwel alles wat hun als snavelkost wordt aangeboden, tot rotte appels toe.

Naast het voedsel vormt ook het drinken voor de vogels een groot probleem en dat vooral bij lange vorst. Een klein drinkbakje is voldoende, anders gaan de vogels er in baden. Om te voorkomen dat het water al te snel bevriest, doet u daar wat suiker in, bij voorkeur druivensuiker. Dit is een extra voedingsbron en verhoogt de conditie van de vogels.

Nestkastjes

Bij het lezen van de naam nestkastjes, zullen er ongetwijfeld vogelliefhebbers zijn die bezorgd hun wenkbrauwen fronsen en zich afvragen of ik nog goed bij mijn verstand ben. Maak u geen zorgen, dat is best in orde. We weten allemaal dat we de overlevingskansen van onze hulpbehoevende vriendjes in de natuur kunnen vergroten door ze voedsel aan te bieden. Maar we kunnen meer doen, namelijk nestkastjes ophangen en dat bij voorkeur reeds in het najaar. Dan kunnen daarin met name de mezen in de gure wintermaanden goed beschut de nacht doorbrengen. En die mezen

De vogelmarkten van "De Vogelvriend"

Gehouden in de Klinker te Winschoten

Gaan met ingang van januari 1998 open om 12.30 tot 16.30 uur.
(in plaats van 10.30 uur.)

De vogelmarkten zijn op:

Op de zaterdagen 24 januari, 28 februari en 28 maart 1998

Vanaf 12.30 uur

ROVAC Kooien- en volièrespecialzaak Rob van de Scheur

Aluminium volièrè's op maat, broedkooien, huiskamerkooien, knaagdierkooien, hondkennels, broed- en opfokkooien voor papegaaien, voersystemen, opslagsilo's (3 KG)

Vlijtseweg 77 a - 7317 AE APELDOORN. Tel. 055-5223944 - Fax 055-5221823
Elke dag open van 9 - 12 uur / 13 - 17 uur. Vrijdag koopavond. Zat. tot 13 uur.

A.O.B. "DE VOGELWERELD"

Lees DE VOGELWERELD maandelijks tijdschrift van de A.O.B. (Algemene Ornithologische Bond van België). 64 of 72 blz. artikelen en kleurplaten. Jaarlijks abonnement van januari t/m december, ten bedrage van BEF 800 te storten op girorekening 115834 van de "Vogelwereld" 1190 Brussel. A.O.B. Bureau, Route Charlemagne nr. 28, 5620 Rosée.

die voor de winter een nestkastje als slaapplek kiezen, gebruiken dat in de lente graag om daarin hun jongen groot te brengen.

Als u een nestkastje gaat ophangen, moet u met enkele zaken rekening houden. Hang het nestkastje bij voorkeur tegen een muur en wel een paar meter boven de grond zodat de kat er niet bij kan. Hang het zodanig, dat in de zomer niet de hele dag de zon erop staat en hang nooit de vliegopening naar het zuid-westen, want dat is de richting van waaruit de meeste regen komt. Blijven dus over, de richting noord of noord-oost. Een nestkastje kunt u best zelf maken van vurenhout of ander afvalhout. Om het te beschermen tegen weersinvloeden kunt u het behandelen met carbolineum of buitenbeits. Het hoeft geen chique stukje werk te zijn, dat is helemaal niet belangrijk, zodat ook de onhandige knutselaar zich hier niet met en smoesje van af kan maken. Er zijn diverse modellen nestkastjes. Ik heb er eens gelezen, dat een goed nestkastje ± 26 cm. hoog moet zijn. Het dak aflopend naar voren, dat enkele centimeters moet oversteken zodat geen water naar binnen kan lopen. Het dak moet ook afneembaar zijn zodat het kastje twee maal per jaar schoongemaakt kan worden. Het kastje moet inwendig 11 tot 12 cm. zijn, zowel in de lengte als ook in de breedte. Het invlieggat voor koolmezen moet 32 mm. zijn. Ik weet niet of dat allemaal exact juist is. Bent u van plan om een nestkastje te maken, neem dan even contact op met de plaatselijk afdeling van het I.V.N. Zij zullen u graag elke gewenste informatie verstrekken.

Misschien zullen er onder u zijn, die ondanks dat ze van vogels en de natuur houden, zeggen: "ach wat kan ik als eenling in mijn kleine tuintje voor positiefs doen, dat loont de moeite toch niet!"

Inderdaad als iedereen zo dacht, dan heeft het geen doel. Maar, andersom geredeneerd, als iedere vogelliefhebber zou zeggen: "vele kleintjes maken één groot", dan zouden onze woonwijken één grote tuin worden met voederhuisjes en nestkastjes en zou in de zomer de zang der vogels de nerveuze en met overspannen zenuwen rondlopende mensen een gevoel van vrede en rust geven. En dat is in deze jachtige tijd dan toch maar mooi meegenomen. Denk daar maar eens over na.

En dan nog dit even: namens de noodlijdende vogeltjes in de winter, alvast bedankt voor de te nemen moeite. In de zomer zullen ze u belonen met hun mooiste lied.

Tot de volgende keer. Wiel

Handel in Nederland in vogels, opgenomen in bijlage 1 van CITES

Op grond van artikel 10 en 25 van de "oude" Regeling vrijstelling bedreigde dier- en plantensoorten was op een aantal vogelsoorten geen bezits- en handelsverbod binnen Nederland van toepassing, mits exemplaren van deze soorten waren voorzien van een naadloos gesloten voetring. Op grond van deze nieuwe Europese verordening (EG) 338/97 is een dergelijk algemeen handelsvrijstelling niet toegestaan.

In de praktijk betekent dit, dat vanaf 17 september 1997 exemplaren van deze soorten slechts verhandeld mogen worden met een certificaat, verleend door het CITES-BUREAU. Een van de voorwaarden voor het afgeven van een dergelijk certificaat is dat de vogel moet zijn voorzien van een naadloos gesloten voetring. Een dergelijk certificaat fungeert dan als een "paspoort" voor de betreffende vogel, waarna deze binnen Nederland en de gehele Europese Unie vrijelijk verhandeld kan worden.

Het betreft hier de volgende soorten:

Cabots saterhoen of Tragopan	<i>Tragopan caboti</i>
Tucaman-amazone	<i>Amazona tucumana</i>
Hispaniola-amazone	<i>Amazona ventralis</i>
Geelvleugelara	<i>Ara macao</i>
Illigers Ara	<i>Ara maracana</i>
Soldatenara	<i>Ara militaris</i>
Roodwangara	<i>Ara rubrogenys</i>
Goudparkiet	<i>Aratinga guarouba</i>
Goffins kaketoe	<i>Cacatua goffini</i>
Molukkenkaketoe	<i>Cacatua moluccensis</i>
Hoornparkiet	<i>Eunymphicus cornutus</i>
Geelschouderparkiet	<i>Psephotus chrysopterygius</i>
Blauwkeelconuré	<i>Pyrrhura cruentata</i>
Balispreeuw	<i>Leucopsar rothschildi</i>

Beste Sportvrienden,

Denkt u er vooral goed aan dat de A.I.D. behoorlijk actief is op ons gebied. Een aantal sportvrienden hebben al problemen gehad met de A.I.D. Voor hoe u moet handelen in deze aangelegenheid verwijzen wij naar Onze Vogels van mei 1997 blz. 228.

De redactie